

Osallistuin 10.–28. heinäkuuta Columbian yliopistossa järjestetyille tutkivan journalismin kesäkursseille. Kolme viikkoa kestänyt kurssi oli intensiivinen ja antoisa. Luennot järjestettiin Columbian yliopiston journalismin laitoksella, ja joinakin päivinä opetusta oli aamusta iltayhdeksään. Kotiläksyksi meidän piti katsoa elokuva, tehdä pieni esitelmä sekä lukea lukuisia pitkiä artikkeleita.

Kurssilaiset sitoutuivat noudattamaan tiukkaa Las Vegas -sääntöä: “What happens in Vegas, stays in Vegas.” Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että kurssin sisältöä tai siellä käytyjä keskusteluja ei saanut referoida ulkopuolisille. Sosiaaliseen mediaan kurssin vetäjät suhtautuivat ankarasti. Esimerkiksi kurssin sisältöä käsittelevä Facebook-status olisi johtanut välittömästi kurssilta poistamiseen. Säännön vuoksi kerron loppuraporttissani kurssin sisällöstä vain ylimalkaisesti.

Kurssilla käsiteltiin tutkivaa journalismia monipuolisesti. Saimme neuvoja ideointiin, hypoteesin muodostamiseen ja testaamiseen sekä haastattelutekniikkaan. Eniten painotettiin datajournalismia ja tietoturvallisuutta. Käytimme paljon aikaa erilaisten datan hallinta- ja analyysiohjelmien opetteluun. Kurssi teki selväksi, että vuonna 2017 toimittajan tärkein työkalu on Excel ja erään luennoitsijan mielestä toimittajien olisi hyvä osata myös animoida (!)

Minulle kurssin paras anti oli ymmärtää, että lähes kaikkiin hankalilta tuntuviin teknisiin asioihin löytyy verkosta oma työkalu, yleensä jopa ihan ilmaiseksi. Osa kurssilaisista oli muita edistyneempiä teknologian käyttäjiä ja heidän avullaan opin esimerkiksi kryptaamaan sähköpostini ja käyttämään pimeää Tor-verkkoa.

Kurssin luennoitsijoiden lista oli pitkä ja arvovaltainen. Mieleenpainuvimman päivän piti tunnettu editor, joka pisti meidät etsimään epäloogisuuksia fiktioksi paljastuneista reportaaseista. Myös yksityisetsivän neuvot haastattelutekniikan kehittämiseen olivat kullanarvoisia. Taloustoimittajana hyödyin erityisesti vinkeistä yritys- ja omaisuustietokantojen penkomiseen.

Kansainvälisten mediatalojen resurssit tuntuivat suomalaisnäkökulmasta utopistisilta. Monet meille luennoineet toimittajat kertoivat jutun tekemisen vieneen heiltä aikaa jopa vuoden päivät. Tämän lisäksi heillä oli usein käytettävissään faktantarkistajia ja luottokortti, jonka loppusumman perään kukaan ei kysellyt. Tämän valtavan resurssieron ymmärtäminen oli emansipoivaa. Kyllä Suomessakin tehtäisiin 24/7 kansainvälisen tason journalismia, jos potentiaalisia lukijoita olisi viisi miljardia.

Inspiroivimmiksi koin päivät, joissa sekä kuunneltiin luennoitsijaa että tehtiin aktiivisesti harjoitustehtäviä. Iltayhdeksään kestävät päivät olivat liikaa keskittymiskyvylleni. Epäilen vahvasti, että kukaan muukaan sai illalla pidettävistä luennoista kovin paljoa irti. Tämän kesän kurssilla ei tehty

vierailuja huippumedioiden toimituksiin, mikä oli minulle hienoinen pettymys.

Kurssilla oli opiskelijoita Suomesta, Virossa, Kreikasta, Italiasta, Espanjasta, Sveitsistä, Yhdysvalloista, Egyptistä ja Australiasta. Osa työskenteli suurissa kansainvälisissä julkaisuissa, osa taas pienissä kotimaisissa julkaisuissa tai freelancerina. Kurssilaisia yhdisti vahva toimittajaidentiteetti ja kunnianhimo. Oman juttuidean työstäminen kansainvälisessä työryhmässä oli erittäin hyödyllistä. Kurssilaisille perustettiin myös oma Whatsapp- ja Facebook -ryhmä, joten uskon, että yhteistyömme jatkuu kurssin ulkopuolella.

Kiitän Helsingin Sanomien Säätiötä apurahasta. Columbian yliopistossa suorittamallani kesäkurssilla tulee eittämättä olemaan iso rooli journalististen unelmieni saavuttamisessa.

Anu-Elina Lehti